

(27)22:Yaakov went near to Yitzchak his father. He felt him, and said, "The voice is Yaakov's voice, but the hands are the hands of Esav.

וַיִּגַשׁ יַעֲקֹב

אֶל-יִצְחָק אָבִיו וַיִּמָּשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֵּל קוֹל יַעֲקֹב

23:He didn't recognize him, because his hands were hairy, like his brother Esav's hands. So he blessed him.

וְהַיָּדַיִם יָדָי עֵשָׂו: וְלֹא הִכִּירוּ כִּי-הָיוּ יָדָיו כַּיָּדַי עֵשָׂו

24:He said, "Are you really my son Esav?" He said, "I am.

אָחִיו שְׁעֶרֶת וַיְבָרְכֵהוּ: וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו

25:He said, "Bring it near to me, and I will eat of my son's venison, that my soul may bless you." He brought it near to him, and he ate. He brought him wine, and he drank.

וַיֹּאמֶר אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר הַגִּזְשָׁה לִּי וְאֶכְלָה מִצִּיד בְּנִי

לְמַעַן

תְּבָרַכְךָ נַפְשִׁי וַיִּגַּשׁ-לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתָּ:

26:His father Yitzchak said to him, "Come near now, and kiss me, my son.

וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גִּזְשֵׁה-נָא וּשְׁקֵה-לִּי בְּנִי:

27:He came near, and kissed him. He smelled the smell of his clothing, and blessed him, and said, "Behold, the smell of my son is as the smell of a field which the LORD has blessed.

וַיִּגַּשׁ וַיִּשְׁק-לוֹ וַיְרַח אֶת-רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ

וַיֹּאמֶר

28:May God give you of the dew of the sky, of the fatness of the earth, and plenty of grain and wine.

רְאֵה רִיחַ בְּנִי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בֵּרַכְוּ יְהוָה: וַיִּתֶּן-

לָךְ הָאֲלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן

29:Let peoples serve you, Nations bow down to you. Be lord over your brothers, Let your mother's sons bow down to you. Cursed be they who curse you, Blessed be they who bless you.

וְתִירַשׁ: וַיַּעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ לְאֻמִּים

יְהוָה

גְּבִיר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אִמְךָ אֲרֻרֶיךָ אָרוּר

30:It happened, as soon as Yitzchak had done blessing Yaakov, and Yaakov had just gone out from the presence of Yitzchak his father, that Esav his brother came in from his hunting.

וּמְבָרְכֶיךָ בְּרוּךְ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת-

יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצָא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו

31:He also made savory food, and brought it to his father. He said to his father, "Let my father arise, and eat of his son's venison, that your soul may bless me.

וַעֲשֹׂו אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ: וַיַּעַשׂ גַּם-הוּא מִטְעַמִּים

וַיָּבֵא

לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בְּנִי

32:Yitzchak his father said to him, "Who are you?" He said, "I am your son, your firstborn, Esav.

בְּעֵבֶר תְּבָרַכְנִי נַפְשֶׁךָ: וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי-אַתָּה

33:Yitzchak trembled exceedingly violently, and said, "Who, then, is he who has trapped venison, and brought it me, and I have eaten of all before you came, and have blessed him? Yes, he will be blessed.

וַיֹּאמֶר אָנִי בְנֶךָ בְּכֹרֶךָ עֵשָׂו: וַיִּחַרְד וַיִּצְחָק חֲרָדָה

גְּדֹלָה עַד-מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי-אֶפְּוֹא הוּא הַצֹּד-צִיד וַיָּבֵא

לִי וְאֶכֶל מִכֶּל בְּטָרִם תָּבוֹא וְאַבְרָכְהוּ גַם־בְּרוּךְ יִהְיֶה:

34:When Esav heard the words of his father, he cried with an exceeding great and bitter cry, and said to his father, "Bless me, even me also, my father.

כְּשָׁמַע עֵשָׂו אֶת־דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדוֹלָה

וּמְרָה עַד־מָאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי:

35:He said, "Your brother came with deceit, and has taken away your blessing. 36:He said, "Isn't he rightly named Yaakov? For he has supplanted me these two times. He took away my birthright, and behold now he has taken away my blessing." He said, "Haven't you reserved a blessing for me?

וַיֹּאמֶר בָּא אַחִיךָ בְּמַרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ: **מַעֲטִיר** וַיֹּאמֶר

הַכִּי

קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַעַמִּים אֶת־בְּרַכְתִּי

לָקַח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אֶצְלַתְּ לִי

37:Yitzchak answered Esav, "Behold, I have made him your lord, and all his brothers have I given to him for servants. With grain and wine have I sustained him. What then will I do for you, my son?

בְּרַכָּה: ³⁷וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֲזֶן גְּבִיר שָׁמַתִּיו לְךָ

וְאֶת־כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לְעַבְדִּים וְדָגַן וְתִירֹשׁ סִמַּכְתִּיו

38:Esav said to his father, "Have you but one blessing, my father? Bless me, even me also, my father." Esav lifted up his voice, and wept.

וְלָכָה אֲפֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי: ³⁸וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו

הַבְּרַכָּה אַחַת הִוא־לְךָ אָבִי בְרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי וַיִּשָּׂא

עֵשָׂו קְלוֹ וַיִּבְךְ:

Toldot Bet

[Genesis]

(27)22:Yaakov went near to Yitzchak his father. He felt him, and said, "The voice is Yaakov's voice, but the hands are the hands of Esav.

וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב

אֶל-יִצְחָק אָבִיו וַיִּמָּשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב

23:He didn't recognize him, because his hands were hairy, like his brother Esav's hands. So he blessed him.

וְהַיָּדַיִם יָדָי עֵשָׂו: 23 וְלֹא הִכִּירוּ כִּי-הָיוּ יָדָיו כִּיְדֵי עֵשָׂו

24:He said, "Are you really my son Esav?" He said, "I am.

אָחִיו שְׁעֵרַת וַיְבָרְכֵהוּ: 24 וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו

25:He said, "Bring it near to me, and I will eat of my son's venison, that my soul may bless you." He brought it near to him, and he ate. He brought him wine, and he drank.

וַיֹּאמֶר אָנֹכִי: 25 וַיֹּאמֶר הַגִּזְשָׁה לִי וְאֹכְלָהּ מִצִּיד בְּנִי

לְמַעַן

26:His father Yitzchak said to him, "Come near now, and kiss me, my son.

תְּבָרְכֵךְ נַפְשִׁי וַיִּגַּשׁ-לוֹ וַיֹּאכֵל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשָּׂת:

27:He came near, and kissed him. He smelled the smell of his clothing, and blessed him, and said, "Behold, the smell of my son is as the smell of a field which the LORD has blessed.

וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גִּזְשָׁה-נָא וּשְׁקֵה-לִי בְּנִי:

וַיִּגַּשׁ וַיִּשְׁק-לוֹ וַיִּרַח אֶת-רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ

וַיֹּאמֶר

28:May God give you of the dew of the sky, of the fatness of the earth, and plenty of grain and wine.

רְאֵה רִיחַ בְּנִי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ יְהוָה: 28 וַיִּתֵּן

29:Let peoples serve you, Nations bow down to you. Be lord over your brothers, Let your mother's sons bow down to you. Cursed be they who curse you, Blessed be they who bless you.

לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן

וְתִירֹשׁ: 29 יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְךָ לְאֻמִּים

הַזֶּה

30:It happened, as soon as Yitzchak had done blessing Yaakov, and Yaakov had just gone out from the presence of Yitzchak his father, that Esav his brother came in from his hunting.

גְּבִיר לְאָחִיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְךָ בְּנִי אִמְךָ אַרְרִיךָ אָרוּר

וּמְבָרְכִיךָ בְרוּךְ: 30 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת-

31:He also made savory food, and brought it to his father. He said to his father, "Let my father arise, and eat of his son's venison, that your soul may bless me.

יַעֲקֹב וַיְהִי אָךְ יֵצֵא יֵצֵא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו

וַעֲשֹׂו אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ: 31 וַיַּעַשׂ גַּם-הוּא מִטְעַמִּים

וַיָּבֵא

32:Yitzchak his father said to him, "Who are you?" He said, "I am your son, your firstborn, Esav.

לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקָם אָבִי וַיֹּאכֵל מִצִּיד בְּנוֹ

בְּעֵבֶר תְּבָרְכֵנִי נַפְשֶׁךָ: 32 וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי-אַתָּה

33:Yitzchak trembled exceedingly violently, and said, "Who, then, is he who has trapped venison, and brought it me, and I have eaten of all before you came, and have blessed him? Yes, he will be blessed.

וַיֹּאמֶר אָנֹכִי בְנִי בְכֹרְךָ עֵשָׂו: 33 וַיִּחַרַד יִצְחָק חֲרָדָה

גְּדֹלָה עַד-מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי-אֶפְּוֹא הוּא הַצֹּד-צִיד וַיָּבֵא

לִי וְאֶכְלֶה מִכֹּל בְּטָרִם תָּבוֹא וְאֶבְרַכְהוּ גַם-בְּרוּךְ יִהְיֶה:

34:When Esav heard the words of his father, he cried with an exceeding great and bitter cry, and said to his father, "Bless me, even me also, my father.

כְּשָׁמַע עֵשָׂו אֶת-דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק וַיִּצְעַק גְּדֹלָה:

וּמְרָה עַד-מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי גַם-אֲנִי אָבִי:

35:He said, "Your brother came with deceit, and has taken away your blessing. 36:He said, "Isn't he rightly named Yaakov? For he has supplanted me these two times. He took away my birthright, and behold now he has taken away my blessing." He said, "Haven't you reserved a blessing for me?

וַיֹּאמֶר בָּא אַחֶיךָ בְּמַרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ: ^{מַפְטִיר} וַיֹּאמֶר:

הֲכִי

קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיִּעַקְבֵנִי זֶה פַעַמִּים אֶת-בְּכֹרְתִי

37:Yitzchak answered Esav, "Behold, I have made him your lord, and all his brothers have I given to him for servants. With grain and wine have I sustained him. What then will I do for you, my son?

לָקַח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר הֲלֹא-אֶצְלָתָ לִּי

בְּרַכָּה: ^{וַיֵּעַן} וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֲזֶן גְּבִיר שָׁמַתִּיו לְךָ

וְאֶת-כָּל-אָחָיו נָתַתִּי לוֹ לְעַבְדִּים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סִמַּכְתִּיו

38:Esav said to his father, "Have you but one blessing, my father? Bless me, even me also, my father." Esav lifted up his voice, and wept.

וּלְכָה אֲפֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי: ^{וַיֹּאמֶר} וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל-אָבִיו

הַבְּרַכָּה אַחַת הֲוֹא-לְךָ אָבִי בְרַכְנִי גַם-אֲנִי אָבִי וַיִּשָּׂא

עֵשָׂו קְלוֹ וַיִּבְךְ:

וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב ²² וַיִּצְחַק אָבִיו וַיִּמְשָׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֲשׂוֹ׃ ²³ וְלֹא הִכִּירוּ כִּי־הָיוּ יָדָיו כַּיְדֵי עֲשׂוֹ אָחִיו שְׁעֵרֶת וַיְבָרְכֵהוּ׃ ²⁴ וַיֹּאמֶר אֵתָה זֶה בְּנֵי עֲשׂוֹ וַיֹּאמֶר אָנִי׃ ²⁵ וַיֹּאמֶר הַגֵּשָׁה לִי וְאֶכְלָה מִצֵּיד בְּנֵי לְמַעַן תְּבָרְכֶךָ נִפְשֵׁי וַיִּגַּשׁ־לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יִיז וַיִּשְׁתָּ׃ ²⁶ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יַצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָּא וּשְׁקָה־לִּי בְּנֵי׃ ²⁷ וַיִּגַּשׁ וַיִּשְׁק־לוֹ וַיֵּרַח אֶת־רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְּנֵי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרְכוּ יְהוָה׃ ²⁸ וַיִּתֵּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגַן וְתִירֹשׁ׃ ²⁹ וַיַּעֲבֹדְךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְךָ לְאֲמִים יְהוָה גְּבִיר לְאֶחִיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לְךָ בְּנֵי אִמְךָ אֲרִרְיָךְ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בְּרוּךְ׃ ³⁰ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יַצְחָק לְבָרְךָ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יֵצָא יֵצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יַצְחָק אָבִיו וַעֲשׂוֹ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ׃ ³¹ וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מִטַּעַמִּים וַיָּבֵא

לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יְקֻם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ
 בְּעֵבֶר תְּבָרַכְנִי נִפְשָׁךְ׃ ³² וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אַתָּה
 וַיֹּאמֶר אָנִי בֶנְךָ בְּכֹרֶךָ עֲשׂוּ׃ וייחרד ³³ וַיִּיחַרְדּוּ יִצְחָק חֲרָדָה
 גְּדֹלָה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר מִי־אֲפֹאֵהוּ הוּא הַצֵּד־צֵיד וַיָּבֵא
 לִי וַאֲכַל מְכַל בְּטָרֶם תָּבוֹא וְאֲבָרְכֶהוּ גַם־בְּרוּךְ יִהְיֶה׃
³⁴ כִּשְׁמַעַ עֲשׂוּ אֶת־דְּבַרִי אָבִיו וַיִּצְעַק וַיִּצְעַק גְּדֹלָה
 וּמְרָה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי׃
³⁵ וַיֹּאמֶר בָּא אַחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ׃ מלמיר ³⁶ וַיֹּאמֶר הֲכִי
 קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַעַמִּים אֶת־בְּכֹרְתִי
 לָקַח וְהִנֵּה עִתָּה לָקַח בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אֶצְלַת לִי
 בְרַכָּה׃ ³⁷ וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֲשׂוֹ הֲזֵן גְּבִיר שָׁמַתִּיו לָךְ
 וְאֶת־כָּל־אָחִיו נָתַתִּי לוֹ לְעֲבָדִים וְדָגַן וְתִירֹשׁ סָמַכְתִּיו
 וְלֶכְהָ אֲפֹאֵהוּ מָה אֶעֱשֶׂה בְנִי׃ ³⁸ וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֶל־אָבִיו
 הַבְּרַכָּה אַחַת הוּא־לָךְ אָבִי בְרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי וַיִּשָּׂא
 עֲשׂוּ קְלוֹ וַיִּבְרַךְ׃

ויגש יעקב
אל יצחק אביו וימשׁהו ויאמר הקל קול יעקב
והידים ידי עשו ולא הכירו כי היו ידיו כידׁי עשו
אחיו שערת ויברכהו ויאמר אתה זה בני עשו
ויאמר אגׁי ויאמר הגשה לי ואכלה מציד בני למען
תברכך גפשי ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת
ויאמר אליו יצחק אביו גשה גא ושקה לי בני
ויגש וישק לו וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר
ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו יהוה ויתן
לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן
ותירשׁ יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה
גביר לאחיק וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור
ומברכך ברוך ויהי כאשר כלה יצחק לברך את
יעקב ויהי אך יצא יצא יעקב מאת פגׁי יצחק אביו
ועשו אחיו בא מצידו ויעש גם הוא מטעמים ויבא

לֹאבִּיּוֹ וַיֹּאמֶר לֹאבִּיּוֹ יְקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנֵוֹ
בְּעֵבֶר תְּבָרַכְנִי גַּפְשֶׁךָ וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיּוֹ מִי אַתָּה
וַיֹּאמֶר אֲנִי בִנְךָ בְּכֶרֶךְ עָשׂוּ וַיִּזְרַד יִצְחָק וַיִּזְרַד
גְּדֻלָּה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי אֲפֹאֵה הוּא הַצֵּד צֵיד וַיָּבֵא
לִי וַאֲכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וַאֲבָרַכְהוּ גַם בְּרוּךְ יִהְיֶה
כְּשִׁמְעַע עָשׂוּ אֶת דְּבַרֵי אָבִיּוֹ וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֻלָּה
וּמְרָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר לֹאבִּיּוֹ בְּרַכְנִי גַם אֲנִי אָבִי
וַיֹּאמֶר בֹּא אֲזַיֵּךְ בְּמִרְמָה וַיִּקְחוּ בְּרַכְתֶּךָ וַיֹּאמֶר הֲכִי
קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְעָמִים אֶת בְּכַרְתִּי
לִקְחוּ וְהִגֵּה עֵתָה לִקְחוּ בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֵצְלַת לִי
בְּרַכָּה וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוֹ הִן גְּבִיר שְׂמַתִּיו כִּךְ
וְאֶת כָּל אֲזִיּוֹ גִּתַּתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וּדְגָן וְתִירֵשׁ סַמְכַתִּיו
וּלְכָה אֲפֹאֵה מֵה אַעֲשֶׂה בְנִי וַיֹּאמֶר עָשׂוּ אֵל אָבִיּוֹ
הַבְּרַכָּה אֲזִזַּת הוּא כִךְ אָבִי בְּרַכְנִי גַם אֲנִי אָבִי וַיִּשְׂא
עָשׂוּ קָלוֹ וַיִּבֶךְ